Lietas Nr. 11520067516
Lietas arhīva Nr. K68-0168-17/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese L. Leja,
piedaloties prokuroram P. Urbānam,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, apsūdzēts Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Tiesa

konstatēja:

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola ietekmē šādos apstākļos:

2016. gada 11. septembrī ap plkst. 02.00 /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,38 promiles, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) vadīja automašīnu Audi 100, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, un brauca ar to Rīgā pa Ozolciema ielu no Vienības gatves puses Valdeķu ielas virzienā.

Ar šādām prettiesiskām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likums paredz alternatīvu iespēju pamatsoda izvēlē un divus papildsodus, no kuriem transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana soda sankcijā paredzēts kā obligāti piemērojams papildsods.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošos datus, noskaidrots: dzimis /datums/, /nosaukums/, Latvijas Republikas pilsonis, ar pamatizglītību, neprecējies, apgādājamo personu nav, deklarētā dzīvesvietas adrese /adrese A/, faktiskā dzīves vieta /adrese/, strādā SIA "/nosaukums/" par konsultantu, uz noziegumа izdarīšanas brīdi administratīvi sodīts, agrāk kriminālā kārtā nesodīts.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā, ka atbilstoši Krimināllikuma 35. panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju, mazāk smags noziegums ir noziedzīgs nodarījums ar nelielu sabiedrisko interešu apdraudējuma raksturu. Tomēr, salīdzinot ar citiem mazāk smagiem noziegumiem, /pers. A/ izdarītajam noziegumam ir būtiskāks apdraudējuma raksturs, jo ar noziedzīgo rīcību apsūdzētais apdraudēja sabiedriskās drošības intereses mehānisko transportlīdzekļu kustības jomā, papildus apdraudot sabiedrības locekļu dzīvību un veselību.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, izvērtējot lietas materiālos esošos /pers. A/ personības raksturojošos datus, noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, atzīst, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms sods – piespiedu darbs, kā to lūdza arī prokurors tiesu debatēs. Piespiedu darbu kā sodu tiesa novērtē kā atbilstošu izskatāmā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam. Piespiedu darbs ir otrs vieglākais pamatsods, tas ir mazāk personas brīvību ierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāli izjūtams sods ar soda publiskuma elementu, lai sasniegtu spriedumā no likuma atreferēto kriminālsoda mērķi. Tiesas izraudzītā soda veida piemērošanai nav objektīvu šķēršļu, jo apsūdzētais ir darbspējīga persona, ko viņš apliecināja tiesas sēdē. Tiesa ir guvusi pārliecību, ka attiecībā uz /pers. A/ šis ir efektīvs un adekvāts soda veids, un tā piemērošana sasniegs soda mērķi.

Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas soda sankcijā paredzētā naudas soda piemērošanai tiesa nekonstatēja Krimināllikuma 41. panta ceturtajā daļā izvirzītos kritērijus apsūdzētā mantiskajam stāvoklim kā pamatam minēta soda veida piemērošanai.

Savukārt piemērot apsūdzētajam par izdarīto mazāk smago noziegumu pamatsodu brīvības atņemšanas veidā, nav adekvāti, jo tiesas ieskatā šāds sods būtu nesamērīgi bargs ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu sekām. Turklāt brīvības atņemšanas sods par mazāk smagu noziegumu piemērojams tikai tajos gadījumos, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no soda sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā noteikto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. pantu tiesa apsūdzētā atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka viņš ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21. pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

Nosakot /pers. A/ soda mēru, tiesa ņem vērā to, ka konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis, atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti, secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sankcijā paredzētais piespiedu darbs, nosakot to nedaudz virs Krimināllikuma 40. panta pirmajā daļā noteiktā vidējā soda apmēra, kā to lūdza arī prokurors.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms soda sankcijā paredzētais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Šā papildsoda piemērošanu likums paredz kā obligātu. Atbilstoši soda sankcijas formulējumam minētais papildsods ir tiesībspējas – vadīt transportlīdzekli – atņemšana un reāli izpaudīsies arī kā liegums iegūt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, jo /pers. A/ tās noteiktā kārtībā nav iegūtas. Šā papildsoda apmēru tiesa atzīst par nosakāmu divu gadu apmērā, t.i., likumā paredzētā maksimālā papildsoda laika apmērā, ņemot vērā konstatēto alkohola

koncentrācijas minimālo līmeni, proti, 1,38 promiles. Tiesa atzīst, ka papildsoda mērķis ir ne vien sodīt vainīgo, bet arī aizsargāt sabiedrības drošību, panākt, lai vainīgais un citas personas atturētos no noziedzīgu darbību izdarīšanas, pildītu likumu.

Tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas soda sankcijā paredzētais papildsods – mantas konfiskācija – nav nosakāms. Saskaņā ar Krimināllikuma 42. panta trešo daļu mantas konfiskācija attiecināma uz transportlīdzekli, ar kuru izdarīts noziedzīgs nodarījums pret satiksmes drošību, bet apsūdzētais nav transportlīdzekļa īpašnieks.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu apsūdzētā /pers. A/ soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2016. gada 11. septembra līdz 2016. gada 12. septembra, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes noziegumu izmeklēšanas biroja vecākās inspektores /persona G/ 2016. gada 12. septembra lēmumu /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmā daļai, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ievērojot to, ka uz lietas izskatīšanas brīdi nav iestājušies Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmās daļas nosacījumi, tad sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim, apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis atstājams negrozīts.

Lietā nav cietušo, nav uzlikts arests mantai, nav procesuālo izdevumu, kā arī nav lietisko pierādījumu, par kuriem būtu pieņemams lēmums, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 352., 366., 368., 240. pantam.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 530. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un noteikt sodu – piespiedu darbu uz 160 (viens simts sešdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu apsūdzētā /pers. A/ soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2016. gada 11. septembra līdz 2016. gada 12. septembra, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā no pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2017. gada 14. februāra.

Tiesnese L. Leja